

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA LUNARĂ

DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
 pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
 pentru Autorități Judecătorești }
 : " Magistrați } 350 Lei pe an
 : " Avocați }

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ
 Inregistrat la No. 2/1938 la Tribunalul Cluj

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
 2 lei cuvântul
 Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
 numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: **VASILE M. DIMITRIU** Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

fost Președinte la Curtea de Apel Cluj, Avocat Cluj
 Directorul și proprietarul revistei

BCU Cluj / Central University Library Cluj

AL. ULVINIANU

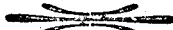
Consilier la Inalta Curte de Casație

I. PREDOVICIU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

Dr. VIRGIL I. MĂNESCU

Asistent Universitar

Avocat

S U M A R I :

Regimul matrimonial în Dreptul Interprovincial
 de *I. Mănescu*.

Sfaturi practice de *I. Șerban*

Jurisprudențe Civile.

Jurisprudențe Comerciale.

Jurisprudențe Procedurale.

Jurisprudențe Penale.

Jurisprudențe la diverse legi.

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Orice număr ne primit se retrimite la cerere în costul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Cărți apărute:

Dr. T. Moisil. Advocat consilier Cluj: *Legea de ex-propritate pentru cauză de utilitate publică*, adnotată și însoțită de numeroase jurisprudențe. Prețul 160 lei.

Octavian Ionescu, Doctor i Laureat al Facultății de Drept din Paris. *Obligația pe cale de voință unilaterală și ante-proiectul Codului Civil Român.* Prețul 100 lei. Iași, Tipografia concesionară Alexandru A. Țerek.

De acelaș autor:

Codul civil și contractul de muncă.

L'influence de la législation allemande sur le projet du code civil roumain.

Dr. Tiberiu Rusu, avocat Cluj. *Infrațiuni contra Administrației publice Cluj.* Institutul de arte grafice „Ardealul” Str. Memorandului 22.

Bogdan Ionescu. Profesor de Drept Civil la facultatea de drept din Cluj. *Drept interprovincial în legătură cu regim matrimonial fără contract.* Cluj, Institutul de arte grafice „Ardealul” Str. Memorandului 22.

Teodor I. Diaconescu. Doctor în drept. Procuror Trib. Sibiu; *Proprietatea aparentă.* Notă la o decizie a Curții de Apel din Cluj.

Ioan Șerban, avocat, Năsăud

Colecțiune de acte de notariat,
cereri și modele,

Ediția 1935

Prețul redus: Lei 200.—

Se poate comanda la autor.

Traian Alexandrescu

Advocat, fost decan al Baroului
de Ilfov
București, Str. I. G. Duca 47

Gajurile Civile și Comerciale

Problema validității din punct
de vedere al condițiilor de
formă și de fond. Indrumări și
observațiuni practice pentru
bănci, comercianți și creditori.

Prețul 40 lei.

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și ce-
interesate :

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Câmpia-Turzii ;

Filiale : Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg, Sibiu, Turda.

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane. depuneri 120 milioane

George Sofronie

Prof. la Univ. din Cluj.

Principiul Naționalităților în Tratatete de Pace din 1919—1920.

Frontierele României sunt intangibile.

(Premiată de ziarul „Universul”).

București 1936.

A apărut

Tratat de Drept Cambial

de **E. Cristoforeanu**

Doctor în drept dela Roma. Avocat

Vol. I. prețul 280

Vol. II. (ultimul) prețul 320

Comanda la „Curierul Judiciar” Str. Artei 5

București

A apărut

Colecția de legi și
regulamente Tomul
XIII. partea I. pentru
anul 1935

a Consiliului legistativ.

Regimul matrimonial în Dreptul Interprovincial

I. Statut personal. Lege națională. Lege domiciliară. Cuvântul jurisprudenței.

II. Dreptul de coachiziție. Clasificarea socială (nobili, nemobili și onorațiori) izvor de drept în dreptul cutumiar maghiar.

În numărul trecut al acestei reviste am recenizat, sau mai bine zis am rezumat conținutul broșurii intitulată: „Dreptul interprovincial în legătură cu regimul matrimonial fără contract” și am promis că vom reveni asupra chestiunilor acolo tratate.

Autorul, distinsul profesor universitar Bogdan Ionescu, își propune să rezolve următoarea problemă: „Un magistrat, născut și crescut în București vine și se stabilește în Oradea, unde este numit consilier la Curtea de Apel; în timpul sederei sale în Oradea, el merge și se căsătorește în București, cu o persoană româncă, născută și crescută în București, fără nici o avere personală. Nu fac nici un contract matrimonial. Se întorc după căsătorie în Oradea unde magistratul continuă a funcționa la sus zisa Curte. Care este regimul matrimonial sub care s'au căsătorit?”

Fiind vorba de statutul personal al soților, autorul transplantează cazul în dreptul internațional, dat fiind stabilirea în drept că acest drept trebuie să dirijeze, dreptul interprovincial, ce în mod forțat, este a se aplica în cuprinsul țării românești, și ajunge la concluzia că noțiunea de lege națională din dreptul internațional este sau mai corect trebuie înlocuită cu noțiunea de lege domiciliară, adică legea din provincia unde persoana își are domiciliul, iar noțiunea de lege streină, din dreptul internațional, este înlocuită cu legea celeilalte provincii de cât cea unde persoana este domiciliată și pe baza acestui principiu ajunge să deslege problema, că regimul matrimonial al soților este cel indicat de legea domiciliară.

Mai întâi de toate să vedem dacă noțiunea de lege națională poate fi înlocuită cu noțiunea de lege domiciliară în dreptul interprovincial și dacă se poate așa de ușor identifica aceste două noțiuni.

Naționalitatea este legată nu de locul unde s'a născut sau domiciliază cineva, ci de naționalitatea părinților săi (art. 10 din C. c. r.). Naționalitatea nu o poate pierde românul născut din părinți români decât prin naturalizațiune dobândită în țară sterină, prin primirea fără autorizația guvernului român a vreunei funcții publice, de la un guvern strein și în fine prin supunerea pentru ori cât de puțin timp la vr'o protecție streină (art. 17 C. c. r.).

Faptul că cineva își mută domiciliul fără a intra în prevederile de mai sus, nu-i alterează naționalitatea.

Dar pentru românul născut în vechiul regat din părinți români, nici măcar posibilitatea de a se lepăda de naționalitatea lui, nu o are prin faptul că își mută domiciliul întruna din provinciile alipite, cu atât mai mult nu se poate deduce că prin faptul stabilirii lui acolo s'ar putea aplica legile locului unde s'a stabilit, în cazurile când i-se cercetează naționalitatea din punct de vedere al statutului personal.

Iată pentru ce credem că nu se poate trece cu o simplă trăsătură de condei la identificarea celor două noțiuni, după cum a făcut autorul broșurei ce discutăm.

Dar în afară de acestea, sunt multe motive de ordine publică care impune ca această confuzie să nu se facă.

Nu vom da decât următorul exemplu: Doi soți domiciliați în vechiul regat, cari au un contract dotal cu interdicția de înstreinare, se mută în Ardeal și se înscrie la biroul populației și a doua zi își înstreinează dota, admisibil după legile noului lor domiciliu.

E drept că în legislațiile streine s'a adoptat sistemul legilor domiciliare, dar pentru aceasta a trebuit ca jurisprudența să o admită.

La noi însă, Inalta Curte de Casație S. I. prin decizia sa No. 267—1935 s'a pronunțat în sensul că nu admite legea domiciliară în chestie de statut personal (vezi Ard. Juridic No. X—1937).

„Considerând, zice Inalta Curte de Casație, că potrivit dispozițiilor art. 2 C. C. r. — care reproduce principiile dreptului internațional privat — legile cari constituiesc statutul personal își produc efectul lor și în afară teritoriului României și urmăresc pe români ori unde s'ar afla; că aceste principii urmează să aibă aceiași aplicațiune și în conflictele de drept interprovincial, deoarece nu este nici o rațiune ca statutul personal care urmărește pe români în afară teritoriului României să înceteze a avea aplicațiune pe teritoriul național aflat sub un alt regim de drept”.

Iar mai departe, Inalta Curte de Casație, prin aceiași decizie zice: „din statutul personal, face parte atât dispozițiunile legale referitoare la încheerea căsătorii cât și cele referitoare la regimul matrimonial”¹⁾. „Considerând că este necontestat că părțile în litigiu sunt cetățeni români căsătoriți în București (speța broșurei) în anul 1912 adică pe teritoriul de drept al codului civil român și că deci dispozițiunile acestui cod sunt aplicabile regimului lor matrimonial”.

Din cele expuse se vede clar că nu poate fi adoptată părerea autorului broșurii la care ne referim și anume că unui român din vechiul regat domiciliat astăzi în Ardeal să i-se aplice cutumele maghiare în ce privește regimul matrimonial.

A două chestie discutată în broșură ce ne preocupă este aceea de a se ști dacă clasificarea socială (nobili, onorațiori și nemobili) din dreptul privat cutumiar maghiar, mai poate fi luată în considerare, în părțile țării rămase guvernate de cutumele maghiare în ce privește regimul matrimonial.

Autorul broșurei, deși găsește că diferența de clase în România nu poate fi primită, față de dispozițiile Constituției, totuși susține că ele trebuiesc să rămână fiind un criteriu al dreptului privat.

E drept că dreptul cutumiar privat maghiar prevede o clasificare socială ca bază de drept privat în rezolvarea chestiilor matrimoniale în ce privește dreptul de coachiziție și anume îl admite pentru nemobili și-l înlătură în ce privește nobili și onorațiori, dar nu-i mai puțin adevărat că aceasta bază de drept este sprijinită pe un raționament, raționament care poate subsista ca bază de drept pri-

¹⁾ Convenția dela Haga din 17 Iulie 1905 la care a aderat și România prin legea din 28 Febr. 1912 Art. 2. În lipsă de contract, efectele căsătorii asupra averilor soților, atât mișcătoare cât și nemiscătoare sunt regulate de legea națională a bărbatului în momentul celebrării căsătoriei. Schimbarea naționalității soților sau a unuia din ei nu va avea înrăurire asupra regimului averilor.

vat, cu înlăturarea clasificării sociale, abolită de Constituția noastră.

Raționamentul pe baza căruia s'a împărțit rezolvarea dreptului de coachiziție, este munca comună a soților în dobândirea unei averi pe timpul căsătorii. Nenobili, muncind în comun, aveau drepturi egale asupra averii achiziționate în timpul căsătorii. Nobilii și onorașorii (funcționarii) ne muncind în comun pentru achiziționarea unei averi comune, nu puteau să aibă drept asupra averii create în timpul căsătorii. Acest raționament a devenit o cutumă și a născut o prezumțiune, prezumțiune ce putea fi înlăturată prin probațiune contrarie cea ce se poate face și astăzi.

Iată deci, cum poate o instanță judecătorească să rezolve chestia, fără ca să se mai bazeze pe clasificarea socială făcută de dreptul privat cutumiar maghiar.

Să nu se uite că clasificarea socială a fost înlăturată de Constituțiile țării noastre, ca o tristă amintire a privilegiilor și umilințelor la care dădea mașterea această clasificare.

A ne conduce mai departe de rezolvarea chestiilor juridice, fie chiar ca o necesitate de neînlăturat, ar fi să călcăm dispozițiile Constituției noastre cea ce nu poate fi permis.

Timpurile prin care trecem și cele care vor veni ne dă și ne vor da exemple că Contesele, baronele și soțiile de funcționari (onoratori) vor lucra asiduu pentru creșterea de averi comune.

I. MĂNESCU.

Sfaturi practice

Cererile de C. F. și timbrarea lor

Având în vedere că în Ardeal și Banat, actele sub semnătură privată, privind înscrierile în Cartea funduară, — conform legii pentru organizarea Corpului de avocați No. 4221 (Mon. of. 301 din 28. XII. 1931) art. 70 al. IV. *se pot redacta numai de avocați și în conformitate cu legea administrativă Nr. 2919 (Mon. of. 187 din 14. VIII. 1938) art. 110 pt. o) de către notarii comunali licențiați în drept*, este de actualitate cunoașterea resp. reîmprospetarea dispozițiilor regulamentului de Cartea funduară (mai ales pentru aceia, cari nu au la îndemână Cartea Funduară din Ardeal de Dr. Ioan Papp și Paul Balasiu, 1922, Cluj), apoi cunoașterea resp. reîmprospetarea dispozițiilor legale referitoare la *timbrarea cererilor*, având în vedere sancțiunile cuprinse în art. 74 legea timbrului, cari sancțiuni au ca consecințe: merezolvarea cererilor până la completarea timbrului.

Spre acest scop comunicăm dispozițiile mai esențiale referitoare la cereri, rezolvarea și înmănuarea lor, cu observațiuni speciale, apoi dispozițiile din legea timbrului.

Îndreptățirea pentru înaintarea cererilor de carte funduară. Art. 119 Regl. de Cf.:

Cererile de Cf. le pot înainta de regulă numai aceia, cari sunt interesați prin înscrierile de Cf. fie în calitate de îndreptățiți (în favoarea cărora se face înscrierea), sau succesorii lor în drept, fie în calitate de obligați (în sarcina cărora se face înscrierea).

Reprezentanții legali, sau numiți judecătorește, nu au nevoie de imputernicire specială pentru înaintarea cererilor de Cf. prin cari urmează a se căș-

tiga numai drepturi pe seama persoanelor, pe cari le reprezintă, sau vor fi radiate sarcini de pe averea încredințată administrațiunii lor.

Observațiuni: În alte cauze numai dacă prezintă document aprobat de autoritatea tutelară.

Procura generală este suficientă totdeodată și ca să se poată cere întabularea sau prenotațiunea în numele aceluia, în favoarea căruia se face.

Observațiuni: În alte cazuri trebuie procură specială în conformitate cu art. 1008 Cca.

Eretele poate cere cu drept întabularea dreptului defunctului, sau radierea sarcinilor, cari grevează averea din moștenire.

Avocații și notarii publici (acum și notarii comunali licențiați în drept), dacă prezintă documentul original, în baza căruia urmează a se efectua vreo înscripțiune, sunt presupuși ca imputerniciți la înaintarea cererii și nu e necesară prezentarea procurei deosebite.

Observațiuni: Avocații, dacă prezintă documentul original fără procură sunt îndreptățiți a înainta cereri, sau în numele aceloră, în favoarea cărora se face înscrierea, sau în numele aceloră în sarcina cărora se face înscrierea, dar nu în numele amândurora.

Art. 120.

În numele altuia se poate proceda în următoarele cazuri fără ca pentru aceasta să fie necesară procura:

a) dacă vreun bun imobil sau drept de Cf. a fost transmis în mod succesiv mai multor persoane, înafară de Cf., ultimul achizitor poate cere transtabularea în Cf. pe numele său.

Observațiuni: Dacă proprietarul tabular A) și-a vândut lui B) imobilul său cu contract bun pentru întabularea în Cf., — B) însă nu a cerut întabularea în favoarea sa, ci cu contract bun pentru întabulare la vândut lui C) și acesta la D), — acest din urmă — prezentând contractele încheiate de A) cu B) și de B) cu C) precum și contractul încheiat de Dsa cu C) — poate cere întabularea imobilului, proprietate tabulară a lui A) și proprietate extratabulară a lui B) și C), — direct pe numele său.

b) dacă vreun creanță ipotecară s'a plătit aceluia, căruia i-a fost transmisă în afară de Cf., — debitorul poate cere radierea ei;

Observațiuni: Dacă o creanță ipotecară întabulată în fav. lui A) s'a transmis înafară de Cf. cu act de cesiune în regulă, bun pentru întabulare în Cf. în fav. lui B) și de către acesta în fav. lui C), — debitorul proprietar al imobilului ipotecat, sau succesorul lui în drept, poate cere radierea ipotecii, prezentând actele de cesiune în regulă eliberate de A) și B) precum și chitanța de radiere eliberată de C).

c) dacă acela, căruia i s'a transmis, în afară de Cf. vreun bun imobil sau drept de Cf. a acordat vreunui creditor drept ipotecar ori subipotecar, creditorul poate cere înscrierea constituitorului și totodată și asigurarea creanței sale proprii.

Observațiuni: Dacă A) înafară de Cf. a transmis un imobil în fav. lui B); iar B) a acordat creditorului C) drept ipotecar, acest din urmă poate cere întabularea imobilului în fav. lui B) și totodată asigurarea creanței sale, prezentând actul intervenit între A) și B) și actul (obligația, actul de garanție etc.), eliberat de B) în fav. sa.

d) În cazurile de mai sus însă vor fi prezentate documentele, cari certifică în ordine succesivă neîntreruptă transmisiunea făcută înafară de Cf. în înscrierile din Cf. vor fi numite, totodată acele persoane, cărora li s'a transmis înafară de Cf. averea imobilă, sau dreptul de Cf.

e) fiecare părtaş, poate să ceară înscrierea drepturilor comune indivizibile pe seama sa, și în numele altor părtași.

Observațiuni: Dacă A) B) C) D) cumpără în părți egale indivizibile un imobil dela E) oricare dintre cumpărătorii A) B) C) D) pot cere întabularea dreptului de proprietate, în numele său și în numele coproprietarilor.

f) Dacă cineva are o creanță executorie, poate cere înscrierea pe numele debitorului său a drepturilor, ce acesta ar avea asupra imobilului sau creanței, încă netranscrisă.

Observațiuni: Dacă A) are o creanță executorie contra lui B) care e proprietar extratabular al unui imobil, A) poate cere îndestularea sa în baza art. 132 legea execuției.

Art. 122. În cererile de Cf. vor fi designte exact drepturile, cari vor fi achiziționate, sau sistate; imobilele ce se vor abnota sau adnota.

Și acele corpuri de avere de Cf. asupra cărora ar urma a se face inscripțiunile.

Cererea pentru întabulare cuprinde în sine și cerea pentru prenotatiune, dacă petiționarul nu a exclus expres prenotatiunea.

Observațiuni: Deci dacă nu se admite întabularea, dar prenotatiunea poate fi admisă, (art. 87—93 Regul. Cf.) aceasta se ordonă și dacă nu a fost cerută.

Art. 123. În una și aceeași petiție se pot cere și mai multe inscripțiuni în următoarele cazuri:

a) dacă se cer inscripțiuni și radiri pe seama aceluiași petiționar, deși în baza mai multor acte și asupra a diferite imobile;

Observațiuni: a) poate cere întabularea dreptului de proprietate în fav. sa asupra imobilelor cumpărate dela mai mulți vânzători, cu contracte separate, apoi poate cere radieri referitoare la aceleași imobile în baza mai multor acte de radiere.

b) pe seama aceluiași petiționar în baza aceluiași act, deși asupra mai multor imobile; sau în baza mai multor acte, dar asupra aceluiași imobil, deși contra mai multor obligați.

Observațiuni: A) cumpărând dela B) C) D) câte un imobil, în același document, poate cere întabularea dreptului de proprietate în fav. sa, — sau cumpărând un imobil dela mai mulți coproprietari, cu acte separate, poate cere întabularea în favoarea sa.

c) prin același petiționar contra sa însăși, deși în favorul mai multor persoane, sau în baza aceluiași document asupra mai multor imobile, sau în baza mai multor acte, dar asupra aceluiași obiect;

Observațiuni: a) poate cere întab. în fav. mai multor persoane, în baza mai multor acte, contra sa.

d) înfârșit pe seama mai multor petiționari, în baza aceluiași sau mai multor acte, asupra părților celuiași corp de avere.

Art. 126. Cererile către Cf., vor fi înaintate într'un singur exemplar. Cu fiecare cerere se vor înainta însă atâtea rubrici, câte înștiințări trebuie să se facă despre rezolvarea ei.

Pe rubrici se va menționa lămurit cererile în punctele lor esențiale.

Petiționarul poate înainta copii de pe cerere în loc de rubrici, arătând ca să fie utilizate pentru înștiințare.

Art. 138. Despre rezolvarea cererilor de Cf. vor fi înștiințați din oficiu:

1. petiționarul și persoanele contra cărora prin înscrierea în Cf. se face achiziția, grevarea, schimbarea sau radierea vreunui drept, sau și aceea, pe cari numai direct îi privește o astfel de inscripțiune;

2. proprietarul, și în cazul dacă vreo creanță de pe corpul de avere ce formează proprietatea sa, se

gevează sau se transmite; și tot asemenea creditorul ipotecar, dacă sarcina de pe creanța sa, se grevează, ori se cedează mai departe.

Observațiuni. Petiționarul îndreptățit conform art. 119. apoi persoanele contra cărora prin înscrierea în Cf. se face achiziția (vânzătorii) grevarea (proprietarul sau creditorul) schimbarea (cel cu care s'a făcut schimbul) radierea (creditorul).

Proprietarul, dacă o creanță ce grevează imobilul său se grevează, sau se transmite și creditorul dacă o creanță a sa, asigurată cu drept de ipotecă, se grevează sau se transmite mai departe, precum și aceia contra cărora numai direct se face o astfel de inscripțiune, (d. e. cumpărătorul în cazul, când petiționar este vânzătorul, cel pus sub interdicție, minorul, când minoritatea se radiază sau se prelungeste, etc.)

Art. 140. Înmanarea deciziunilor Cf. trebuie să se facă în mâna proprie persoanelor enumerate sub 1) la art. 138.

Cel care are dreptul să înainteze cerere de Cf. în locul altuia, are și dreptul să primească deciziunea dată asupra ei.

Înștiințarea proprietarului și a creditorului, în cazul de sub 2. § 138, se poate face și prin predarea deciziunii (căsenilor lui) celor ce locuiesc cu el.

Dacă este cazul să se restituie documentele originale, aceasta trebuie să se facă în mâna părții, care le-a înaintat, chiar și în cazul, când inscripția în Cf. se cere în favorul unui terțiu, întrucât în petiție nu se cere altă dispozițiune etc.

Observațiuni: Despre rezolvare vor fi înștiințați prin înmanuarea deciziunii, cei îndreptățiți la înmanarea cererei (art. 119 și 120) și aceora se va înmănușa și documentul original, chiar și în cazul când inscripția se face în fav. unui terțiu d. ex. când în baza unui act de garanție se întabulează dreptul de ipotecă în favorul unei cooperative sau altei instituții ca garanție de casier sau funcționar, sau în fav. unui creditor, care va lichida împrumutul numai după primirea actului de garanție provăzută cu clauzula de întabulare, etc.

Bineînțeles, că dacă de ex. dacă inscripția unei grevări o cere proprietarul și el cere ca documentul original și o deciziune să se înmănușeze creditorului resp. beneficiarului, atunci aceluia va trebui să se înmănușeze; iar dacă radierea grevării o cere cel în fav. căruia s'a făcut inscripția (creditorul) acela, în sarcina căruia a fost făcută inscripția de grevare radiată, numai atunci va trebui să i-se înmănușeze deciziunea de radiere, dacă petiționarul o cere.

TIMBRAREA CERERILOR.

Cererea de întabulare relativ la transcripții și inscripții de drepturi reale imobiliare, apoi cererile de prenotare și reînnoirea lor: modificare, strămutare, radiere, conf. art. 4 § 2 se timbrează cu timbru fiscal de 66 lei (plus timbre de aviație și judiciare) dar când valoarea face numai 1000 lei, cu timbru fiscal de 8 lei.

Timbru de cerere se aplică separat pentru fiecare capăt de cerere conform deciziunii Comisiei centrale a Timbrului din 15 XII. 1936 Mon. Of. No. 13 din 18 I. 1937, cu textul:

„Legea Timbrului supune transcripțiunea și inscripțiunea fiecărui act prin care se transmite un drept real, precum și radierea acestor inscripțiuni, taxelor de timbru arătate în art. 4 § 2 alin. a).

Nu se va putea admite decât inscripțiunea, nici radierea inscripțiunilor drepturilor reale constituite

prin acte diferite, pe baza unei singure cereri și cu plata unei singure taxe de timbru, partea interesată fiind obligată în aceasta ipoteză să plătească taxa de timbru pentru înscrierea și radierea inscripțiunii fiecărui act constitutiv de drepturi reale în parte.

Contractele referitoare la drepturi reale se timbrează până la valoarea de 5000 lei cu 14 lei fișcal, peste 5000 lei cu 27 lei fișcal (Art. 4 § 14).

Pentru actele și faptele juridice impuse de art. 4—15 legea timbrului, la un timbru fișcal fix, — taxa timbrului de aviație este Lei 2. (Tabel anexă la art. 7 al legii pentru fondul național al aviației capitol VII pt. 2) Mon. Of. 77 din 1. IV. 1936). Pentru actele și faptele juridice impuse de art. 4—15 legea timbrului la o taxă proporțională, — taxa timbrului de aviație este de 1000 din valoare, cu excepția facturilor impuse special și cu excepția celor prevăzute de art. 5 §1; art. 14 §§ 1, 2, 4—12, 14—16 și art. 15 § 7 al. 12, aceste urmând a fi supuse numai unui timbru fix de 2 lei (legea nr. 1223 Mon. Of. 63 din 17. III. 1937).

Impozitul proporțional de plătit după diferitele acte este fixat în art. 15 legea timbrului: după actele de amtecreză și de ipotecă 1.6%; (art. 15 § 1); după actele de transmiterea de bunuri imobile prin vânzare sau schimb 7% (art. 15 § 8 litera b) al. 2). Timbru judiciar se aplică tuturor actelor și faptelor juridice ce sunt impuse, într'un fel oarecare, prin legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice etc.

Timbru judiciar de 2 lei se aplică la instanțele de carte funduară (legea No. 2304 Mon. Of. 142 din 24. VI. 1938 Art. II și III).

Timbru statistic de 0.25 lei se va aplica pe toate actele de mutațiune de proprietate supuse transcripției și inscripției conform art. 722, 724 și 728 bis, din Procedura civilă română.

Regulamentul Fondului statistic Mon. Of. No. 73 din 2. IV. 1927 art. 1. B. 9.).

Art. 5 leg. timbrului.

Paragraf 16 copiile (exemplare) și extrasele ce se înmânează părților de petițiuni introductive de instanță ori de pe alte cereri făcute în justiție, în caz când legea prevede formarea lor în mai multe exemplare, chiar dacă se alcătuiesc sau se eliberează din oficiu etc.

Dovezile etc. prin care se constată predarea unor asemenea acte: a) La judecătorii în pricinile până la valoarea de 5000 Lei sau având de obiect un drept nepatrimonial, T. 3 plus Av. 2 Lei. b) De la 5000 Lei în sus precum și la tribunale, arbitri, camere sau comisii arbitrale, și ingineri hotarnici, T. 7 plus Av. 2 Lei.

Regulamentul pentru organizarea și executarea serviciului de predarea citațiilor și comunicarea actelor de procedură prin intermediul poștei

(Mon. Of. 171 din 27 Iulie 1934).

Art. 70. Dacă partea stăruie ca procedură și înmânarea citațiilor să se facă prin notar, secretar comunal, jandarm sau comisar acolo unde legile adm. această procedură, ea va depune la grefă, odată cu citațiile, și cheltuielile pentru timbrele poștale pentru înapoarea procedurilor.

I. Având în vedere dispozițiile de mai sus timbrarea se va face — după modesta mea părere — în modul următor:

I. Dacă se cere întabularea dreptului de pro-

prietate de către cumpărătorul N. N. și soția, contra 2 vânzător, cari locuiesc toți în aceeași comună, dar înafară de sediul instanței, prețul de vânzare fiind 1000 Lei, — se va aplica timbre de cerere 8 fiscal, 2 aviație și 2 judiciar, pentru 4 rubre (deciziuni de întabulare) pe fiecare câte 3+2+2 total 12+8+8; pentru 4 adeverințe de înmânarea 12+8+8; plicuri poștale timbrate la 6+1 și la 6+1; apoi timbru statistic de 0,25 Lei.

Dacă cererea se înaintează prin avocat în numele cumpărătorilor se vor aplica timbre pentru cerere 8+2+2, pentru 1 deciziune ce se înmânează avocatului și pentru 2 deciziuni ce se înmânează vânzătorilor 9+6+6 pentru 3 adeverințe de înmânare 9+6+6 apoi plicuri poștale 4 à 7 lei, timbru statistic 0.25 lei și pledoarie 10 lei.

II. Dacă valoarea este peste 1000 Lei, dar sub 5 mii Lei, se aplică aceleași timbre, cu diferența că pentru cerere, în loc de 8+2+2 se plică 66+2+2.

III. Dacă valoarea este peste 5000 lei, ad. I. pentru cerere 66+2+2, pentru rubre de 4 ori 7 plus 2 plus 2 total 28 plus 8 plus 8, pentru adeverințe de înmânare la fel, timbru statistic, 0,25 Lei, plicuri poștale 1 à 9 și 1 à 7 Lei, pledoarie 10 lei.

IV. În cazul menționat în Observațiunile dela Art. 120 pt. a) timbre pentru cerere se aplică de atâtea ori, câte contracte sunt, deasemenea și timbru statistic, apoi pentru atâtea rubre și adeverințe de înmânare, câte părți trebuie să fie încunostiințate, la valoare sub 5000 Lei câte 3 plus 2 plus 2, peste 5000 Lei câte 7 plus 2 plus 2.

V. În cazul menționat în Observațiuni dela art. 120 b) se va aplica timbre de cerere de 4 ori (pt. întabularea alor 3 cesiuni și 1 radiere); iar pt. încunostiințări etc. ca la IV.

Timbru statistic nu se aplică.

VI. În cazul menționat în Observațiuni dela art. 120. c) se va aplica timbru de cerere pt. întabularea alor 3 cesiuni și pt. întabularea ipotecii, pentru încunostiințări ca la IV.

VII. În cazul menționat în Observațiunile la art. 120. d) se va aplica timbru de cerere pt. toate documentele de transcriere; iar pt. încunostiințări etc., ca la IV.

VIII. În cazul menționat în Observațiuni la art. 120. e) se va aplica timbru numai pentru una cerere; iar pentru încunostiințări etc., ca la IV.

IX. În cazul menționat în Observațiuni la Art. 120. f) după art. 132 legea execuției și comentăriile date de Dr. Conrad Imling, procedura ar fi:

Se va cere execuție contra debitorului și se va efectua asupra dreptului de proprietate al lui, ce-l are ca proprietar extratabular, se va prelua documentul ce-l are pentru întabularea dreptului de proprietate și pe acela se va nota secestrul. Despre secestru va fi încunostiințat și proprietarul tabular, cu invitarea, să se declare în conformitate cu art. 122 legea execuțională. În baza unui astfel de secestru judecătoria va da, deciziune prin care următorul va fi îndreptățit a cere întabularea imobilului din chestiune în favoarea debitorului și tot odată va ordona întabularea execuției silite asupra acelu imobil.

Dacă nu se va afla la urmărit documentul bun pentru cf., în baza actului provizoriu se va porni proces contra proprietarului tabular și contra următorului și se va cere sentință ca proprietarul tabular să fie obligat a tolera întabularea dreptului de proprietate în favorul următorului și, tot odată

să se ordoneze întabularea execuției silite asupra celui imobil.

Și cheltuielile procesului menționat acum, cad în sarcina urmăritului.

În baza art. 132 legea execuției se poate sechestra și o creanță a urmăritului asigurată cu drept de ipotecă, câștigat cu document între vii.

X. În cazul menționat în Observațiunile la art. 123. a) se va aplica timbru de cerere pentru fiecare act, iar pentru încunoștințări etc. ca la IV.

XI. În cazul menționat în Observațiunile la art. 123. b) se va aplica timbru pe cerere pentru fiecare act, iar pentru încunoștințări etc. ca la IV.

IOAN ȘERBAN
advocat
NĂSAUD

Jurisprudențe civile

Curtea de Casație Secția III-a

Dec. Nr. 525—38.

Preș. C. Nedici Cons.

Accident de muncă. Despăgubiri pe calea dreptului comun. Soluția procesului depinzând de împrejurări a căror stabilire intră în atribuțiile altor autorități. Influență esențială asupra deslegării procesului. Suspendarea lui până la stabilirea de către Casa Asigurărilor Sociale a indemnității cuvenite accidentatului.

Recurentul a chemat în judecată în fața Judecătoriai mixte Turda pe intimata Prima Fabrică de var S. A. din Turda pentru plata sumei de 250.000 lei capital și accesorii cu titlul de despăgubiri rezultate dintr'un accident de muncă și judecătoria, prin cartea de judecată nr. C. 2891 din 17—1934 a admis acțiunea pentru suma de 30.000 lei, cu 8378 lei cheltueli de judecată.

Părțile au făcut apel contra acestei hotărâri și Tribunalul Turda s. II prin sentința supusă recursului, a respins apelul recurentului și admitând apelul intimatului a reformat cartea de judecată, a respins acțiunea, acordând intimatului lei 12,578 cheltueli de judecată în ambele instanțe de fond.

Tribunalul a respins acțiunea în daune intentată de recurent pe calea dreptului comun pe considerațiunea că rezolvarea acțiunii este în funcțiune de stabilirea în prealabil de către Casa Asigurărilor Sociale a indemnității cuvenite recurentului din cauza accidentului și că cuantumul despăgubirii cuvenite recurentului pe calea dreptului comun este limitat la diferența dintre paguba efectiv încercată și indemnitatea stabilită de Casa Asigurărilor Sociale.

Recurentul L. H. se plânge de violarea art. 180 pct. 2, art. 182, 183, proc. civ. în dezvoltarea căreia susține că, din moment ce tribunalul a găsit că dânsul nu poate pretinde cu titlu de despăgubiri pe calea dreptului comun decât diferența dintre paguba efectivă și indemnitatea fixată de Casa Asigurărilor Sociale, ce însă nu s'a stabilit încă, urma să se deducă în discuția păr-

ților și, în caz dacă ar fi găsit-o întemeiată, să sisteze procesul, iar nu să respingă acțiunea după debateri contradictorii asupra fondului.

Art. 180 proc. civ. stabilind excepțiunile prohibitive la cifra 2 prevede ca excepțiune cazul în care după lege procesul civil trebuie să fie precedat de procedura unei alte autorități; potrivit alineatului ultim din acest text, excepțiunea de sub cifra 2 trebuie observată din oficiu în orice stadiu al procesului iar, conform art. 182 proc. civ., dacă instanța admite excepțiunea prohibitivă, va declara stins procesul.

Din aceste dispozițiuni rezultă că excepția de sub cifra 2 din art. 180 citat este de ordine publică, ea putând fi ridicată direct în fața Curții Curți, precum și că atunci când instanța de judecată găsește întemeiate excepțiunile prohibitive, ea este datoare a declara de stins procesul.

Deși este exact că după sistemul legii 19 din 1907 privitoare la asigurarea salariilor comerciali și industriali exercitarea dreptului de despăgubire al accidentului pe calea dreptului comun era condiționată de faptul ca culpa patronului să fie stabilită printr'o sentință penală definitivă, adică de existența unei hotărâri obținute pe calea unei proceduri premergătoare în fața instanțelor penale, nu mai puțin este însă adevărat că noua lege pentru unificarea asigurărilor sociale din 8 Aprilie 1933, care a abrogat dispozițiunile legii 19 din 1907, prin art. 112 recunoaște de asemenea dreptul accidentatului la despăgubiri pe calea dreptului comun în prevederile stabilite de acest text, fără însă a cuprinde vreo dispoziție formală, care ar condiționa exercitarea celui drept de vreo procedură prealabilă și sub acest raport prin urmare în speță nu poate fi vorba de existența unei excepții prohibitive propriu zise în sensul art. 180 pct. 2 citat.

Însă potrivit art. 234 proc. civ., dacă soluția procesului depinde în întregime sau în parte de împrejurări a căror stabilire intră în atribuțiile altor autorități și aceste stabliri au influențe esențială asupra soluției procesului, instanța de judecată poate suspenda dezbaterile până la deciderea definitivă a acelor autorități administrative.

Este necontestat că, în principiu suspendarea procesului conform textului citat este lăsată la facultatea instanțelor de judecată, totuși atunci când într'un proces se ivesc împrejurări a căror stabilire are influență esențială asupra soluției procesului și a căror constatare intră în atribuțiile unor autorități, suspendarea dezbaterii procesului se impune până la stabilirea acelor împrejurări decisive de către autoritățile respective.

În asemenea condițiuni și față de situația de fapt expusă mai sus și necontestată de părți, în speță, suspendarea litigiului urmat între părți are loc și sub acest raport tribunalul în mod greșit a procedat la dezbaterile în fond a pricinii, ci urma să potrivit condițiunilor menționate să suspende dezbaterile lui până la stabilirea de către Casa Asigurărilor Sociale a indemnității cuvenite recurentului din cauza accidentului.

Deci, motivul II de casare este întemeiat, recursul urmează a fi admis și a se casa decizia atacată pe acest motiv, fără a se examina, fiind lipsite de interes, celelalte motive de recurs.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA II-a

Dec. Nr. 2546—37

Preș. T. Magheru, cons.

Soți. Raporturi patrimoniale. Soții și le pot regula prin acte notariale. Aplicațiune cu privire la întreținerea soției pentru durata viețuirii separate, înainte de căsătorie, după căsătorie, sau în timpul divorțului.

Art. 92 din legea matrimonială prevede că soții conjugali în ceea ce privește întreținerea, se pot învoi liber și femeia poate să renunțe la aceasta.

Din aceste dispozițiuni ale citatului text de lege, ca și din toată economia legii matrimoniale, rezultă că soții își pot regula prin act notarial raporturile patrimoniale, inclusiv întreținerea soției pentru durata viețuirii separate, se pot învoi liber și femeia poate să renunțe la aceasta.

Din aceste dispozițiuni ale citatului text de lege, ca și din toată economia legii matrimoniale, rezultă că soții își pot regula prin act notarial raporturile patrimoniale, inclusiv întreținerea soției pentru durata viețuirii separate, fie înainte de căsătorie, fie după căsătorie, sau în decursul procesului de divorț, căci citatul text de lege nu distinge și prin urmare când soția printr'un atare act, renunță la întreținere acest act este valabil și nu este contra bunelor moravuri — iar soția nu mai poate cere întreținere provizorie, chiar dacă convețuirea a încetat din vina soțului.

Astfel fiind și întru cât în speță instanța de fond constată că recurenta prin stipulațiunea dela punctul 6 din contractul de căsătorie încheiat de notarul public înainte de căsătorie, a renunțat la orice fel de pensie alimentară, fie provizorie, fie definitivă, în caz de întrerupere a vieții conjugale sau în caz de divorț și această constatare fiind făcută fără denaturare, bine a respins acțiunea acesteia făcută contra soțului intimat pentru întreținerea provizorie, căci față de cele expuse, o atare stipulațiune este valabilă și nu este întru nimic contra bunelor moravuri.

Prin urmare, față de această constatare a instanței de fond, dovada produsă de recurentă spre a stabili antecedentele intimatului fiind neconcludentă, cu drept cuvânt a fost respinsă căci oricare ar fi fost antecedentele acestuia ele nu puteau avea nicio influență asupra renunțării recurentei la orice pensie alimentară făcută prin contractul de căsătorie.

De asemenea, amenințarea intimatului adresată recurentei, că va desface logodna, sub presiunea căreia aceasta pretinde că ar fi semnat contractul de căsătorie, nu poate constitui o constrângere morală irezistibilă căci, după cum bine motivează instanța de fond, aceasta poate fi neplăcută pentru urmărirea ei, dar nu poate constitui o rușine socială și așa fiind cu

drept cuvânt i s'a respins și proba cu care recurenta tindea să stabilească amenințarea, deoarece chiar dacă în adevăr s'ar fi putut dovedi, față de cele mai sus expuse, proba era inutilă.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA I-a

Dec. Nr. 479-37

Preș. T. Maheru cons.

Obligația alimentară din partea bunicilor față de nepoții minori, dacă părinții sunt în imposibilitate. Instanțele competente a soluționa aceste cereri.

Potrivit dispozițiilor art. 11 alin. 1 din legea tutelară nr. XX din 1877, buncii pot fi obligați la întreținerea nepoților lor minori atunci când; părinții nu au această posibilitate iar potrivit aliniatului ultim și penultim din acest articol, suma de întreținere a minorului o stabilea autoritatea tutelară, a cărei hotărîre se înainta din oficiu la autoritatea tutelară superioară, fiind indiferent dacă cererea pentru acordarea întreținerii era îndreptată contra părinților sau contra bunicilor.

Însă prin art. 21 alin. I din legea LIV din 1912, a fost abrogat alin. ultim și penultim ale art. 11 din legea XX din 1877, urmând astfel ca în viitor cauzele de întreținere să fie soluționate numai de instanțele de drept comun care sunt în general competente să rezolve asemenea chestiuni.

Dela această regulă se face excepție numai pentru cazurile arătate în alin. III al art. 21 din legea LIV din 1912, dar cazul din speță nu intră în aceste excepții căci prin cererea introdusă se cere o pensie alimentară dela bunici în baza art. 11 alin. I din legea tutelară nr. XX din 1877 și prin urmare numai instanțele de drept comun erau competente să soluționeze această cerere și să oblige pe bunici la plata unei atari pensii alimentare.

Jurisprud. comerciale

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a

Dec. Nr. 1810—37

Președ. D. Lupu preș.

Acțiune cambială intentată la 23 Septembrie 1936. Scadentă la 27 Iunie 1930. Legea suspendării executărilor silite din 18 Decembrie 1931. Se aplică și cambiilor scăzute înainte de această dată. Prescripție. Neimplinită.

Reclamantul Al. F. proprietar din Comuna Poenari, Județul Roman, a chemat înaintea judecătoriai mixte, în judecată cambială pe Gh. C. pentru a fi obligat să-i plătească zece mii lei cu procente legale, datorăți pe baza unei cambii emise la 27 Martie 1930 cu scadența la 27 Iunie 1930, acțiune care prin cartea de judecată nr. 404 din 1936 a fost respinsă ca prescrisă pe temeiul art. 949 c. com. deoarece dela 27 Iunie 1930, data scadenței, și până la 23 Septembrie 1936, data intentării acțiunii, au trecut 6 ani, 2 luni și 27 zile, deci mai mult de 5 ani.

În contra acestei cărți de judecată reclamantul a făcut apel pe motiv că greșit prima instanță i-a respins acțiunea ca prescrisă, deoarece cursul prescripției a fost suspendat prin diferite legi și anume: prin legea pentru suspendarea executărilor silite din 18 Decembrie 1931 care prin art. 1 alin. 4 prelungeste scadențele cambiilor la 15 Februarie 1932; prin legea din 13 Februarie 1932 care prin art. 2 prelungeste scadența cambiilor la 15 Martie 1932 și prin legea din 12 Martie 1932 care prin art. 2 prelungeste scadența la 1 Mai 1932, deci total o prelungire de scadență de 4 luni și 12 zile; apoi, prin legea pentru modificarea legii asanării datoriilor agricole din 26 Octombrie 1932 s'au amânat pe 6 luni scadențele tuturor creanțelor, iar prin legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 13 Aprilie 1933 s'a acordat un moratoriu de 5 ani celor prevăzuți de art. 2 al legii, în care pretinde că intră și reclamantul, însă cum această lege a fost abrogată prin legea asanării din 7 Aprilie 1934, acest moratoriu s'a redus la un an, care împreună cu arătatele prelungiri de scadență dă o suspendare a prescripției pe timp de un an, 10 luni și 12 zile, așa că acțiunea sa nu poate fi considerată ca prescrisă.

Tribunalul, prin sentința atacată cu recurs, a respins ca nefondat apelul, motivând că reclamantul nu beneficiază de legea din 18 Decembrie 1931, care se aplică numai cambiilor ce ar scădea pe intervalul de timp dela 18 Decembrie 1931 până la 15 Februarie 1932, or cambia reclamantului a scăzut la 27 Iunie 1930, deci înainte de 18 Decembrie 1931.

De asemeni, nu poate beneficia nici de legile din 13 Februarie 1932 și 12 Martie 1932 care legi sunt o prelungire a dispozițiilor legii din 18 Decembrie 1931; reclamantul nu beneficiază nici de legea din 26 Octombrie 1932, ci numai de legea din 13 Aprilie 1933, dar numai pe intervalul de un an, pentru motivele mai sus arătate, timp care scăzut din 6 ani și 3 luni scurși dela 27 Iunie 1930, data scadenței cambiei, și până la 23 Septembrie 1936, data intentării acțiunii, rămân 5 ani și 3 luni, așa că acțiunea este prescrisă conform art. 949 cod. com.

Recurentul se plânge de violarea și greșita interpretare a art. 1 din legea pentru suspendarea executărilor silite din 18 Decembrie 1931, a art. 3 al legii din 13 Februarie 1932 și a art. 2 al legii din 12 Martie 1932 și exces de putere, săvârșite de tribunal când a stabilit că prelungirea scadențelor cambiilor nu s'ar aplica decât cambiilor care ar scădea dela 18 Decembrie 1931 înainte.

Legea pentru suspendarea executărilor silite din 18 Decembrie 1931, prin art. 1 alin. 4 prevede: „cambiile pe care figurează debitori ce pot invoca beneficiile acestei legi, a căror scadență are loc până la 15 Februarie 1932, se consideră că au drept scadență data de 15 Februarie 1932”.

Din însuși cuprinsul acestui text rezultă că amânarea scadenței avea a se aplica nu numai cambiilor care ar scădea cu începere dela 18 Decembrie 1931 înainte, ci și celor care au scăzut înainte de această dată, căci art. citat, prevăzând că scadența cambiilor se prelungeste până la 15 Februarie 1932, nu face nicio distincție, el ocupându-se în termenii săi generali de toate cam-

biile, chiar și de cele scăzute înainte de 18 Decembrie 1931, întru cât nu ia ca punct de plecare această dată, ceea ce concordă și cu intenția legiuitorului de a se acorda un moratoriu general „tuturilor” debitorilor agricoli din cauza crizei economice până la desăvârșirea legii pentru asanarea datoriilor agricole.

Pentru același scop legea din 13 Februarie 1932, cât și legea din 12 Martie 1932, legi care sunt după cum însuși titlul arată „pentru prelungirea legii de suspendare a executărilor silite din 18 Decembrie 1931”, amână scadențele cambiilor, prima la 12 Martie 1932, iar a doua, la 1 Mai 1932, așa încât reclamantul pe baza acestor legi beneficiază de o suspendare a scadenței pe interval de timp dela 18 Decembrie 1931 până la 1 Mai 1932, ceea ce dă un total de 4 luni și 12 zile, interval care împreună cu acel recunoscut de tribunal face ca acțiunea să nu fie prescrisă.

Tribunalul hotărând altfel a violat articolele de lege invocate, așa că motivul de casare fiind fondat, recursul urmează a se admite, fiind fără interes a se mai discuta și motivul II de casare, a se casa sentința atacată cu recurs și a se trimite aceleleași instanțe spre o nouă judecare.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA II-a

Dec. Nr. 188—38.

Preș. T. Radu cons.

Cambie. Plata în dolari. Debitori neurmători cu plata la scadență. Cambie fără clauza „efectiv” sau altă asemănătoare. Se plătește în lei după cursul mijlociu din ziua care a precedat ziua de plată iar nu după cursul dela data ordonării executării. Rațiune. Art. 37 din legea XXVII din 1876.

Pe baza unei cambii cu data de emisiune 23 Iulie 1929 și scadența la 1 Decembrie 1929, semnată de recurenții S. I. și A. I. pentru suma de 1335 dolari, Tribunalul Cluj, la cererea intimăteii, a emis mandatul nr. 170 din 30 Ianuarie 1930, prin care recurenții erau invitați ca în termen de trei zile să plătească intimăteii suma de 1335 dolari cu dobânzi și cheltueli.

Împotriva recurenților, cari n'au fost următori cu plata, intimata, la 1 Decembrie 1933, a cerut aceluiași tribunal ordonarea execuțiunii, de escontențare pentru suma de 1335 dolari, respectiv 224.280 lei, după cursul dolarului dela data scadenței cambiei, cerere pe care tribunalul a admis-o prin decisul din 4 Decembrie 1933. În fine, împotriva acestui decis recurenții au făcut apelul pe care Curtea de Apel Cluj s. III-a la respins ca nefondat prin decizia atacată cu recurs.

Înainte Curții de Apel, recurenții prin apelul lor nu s'au opus la plata creanței în lei, au susținut însă că valoarea în lei a creanței trebuie stabilită după cursul dolarului dela data ordonării execuției, nu după cursul dolarului dela data scadenței, cum a pretins intimata.

Instanța de fond când respinge apelul recurenților motivează că intimata este în drept a pretinde creanța în lei după cursul dolarului dela data scadenței fiindcă art. 37 din lege:

XXVII din 1876 asupra cambiei, aplicabilă în Ardeal, prevede că plata cambiilor emise în moneta streină, necuprinzătoare de clauza „efectiv” sau alta asemănătoare — cum este și cambia intimată — se poate face de debitor în moneda țării după ultimul curs la care moneda streină a fost cotată la bursă, mai înainte de ziua scadenței.

Recurenții susțin că instanța de apel judecând astfel a violat și a interpretat greșit art. 37 deoarece, potrivit acestui articol — tradus exact — plata cambiilor emise în moneta streină necuprinzând de clauza „efectiv” sau alta echivalentă se poate face de debitor și în moneda țării, după cursul mijlociu al monetei streine la bursă, în ziua care a precedat ziua de plată, ceea ce înseamnă — spun recurenții — întâi, că alegerea de a face plata în dolari sau în lei o au ei, nu intimata, cum greșit a socotit Curtea de Apel; al doilea, că cursul dolarului, pentru cazul când ei ar vrea să plătească în lei, este cel dela data ordonării — 4 Decembrie 1933 — nu cel dela data scadenței — Decembrie 1929 — cum în mod de asemenea greșit a socotit curtea de Apel.

Prin art. 37 invocat de recurenți se prevede ca plata cambiilor emise în o moneta care nu e în circulațiune la locul de plată se poate face de debitor în moneta care e în circulațiune în țară, după cursul mijlociu al monetei streine la bursa din București, în ziua care a precedat ziua de plată, dacă în cambie nu s'a stipulat clauza „efectiv” sau altă clauză similară.

Prin cuvintele „ziua de plată” din sus zisul articol trebuie a se înțelege ziua de plată pe care legea o determină în raport cu ziua de scadență fixată de părți prin cambie, fiindcă a spune recurenții că prin sus numitele cuvinte se înțelege ziua pe care debitorul și-a ales-o singur spre a face plata, însemnează a admite că legea n'a făcut nicio distincțiune între debitorii buni platnici, acordându-le și unora și altora, fără nicio distincțiune între debitorii cari întârzie cu plata și debitorii buni platnici, acordându-le și unora și altora, fără nicio deosebire, facultatea de a alege moneda de plată, ceea ce n'ar fi fost rațional, deosebirea de tratament din partea legiuitorului față de aceste două categorii de debitori impunându-se dela sine; de aceea, trebuia a se spune că prin art. 37 s'a reglementat numai cazul debitorilor cari respectă termenul de plată stabilit de lege în raport cu ziua de scadență fixată prin cambie, căroră, în lipsa clauzei „efectiv” este normal și legitim să le fie acordată facultatea de a alege moneda în care trebuie să facă plata, nu cazul debitorilor răi platnici, cari, ca și recurenții, nu respectă sus zisul termen și căroră n'ar fi fost just să li se acorde aceeași facultate, culpa neplătii la termen cerând o sancțiune, nu un tratament egal.

Pentru cazul acestor din urmă debitori, în legea cambială citată nu există nicio dispoziție, cum de pildă în art. 45 din legea asupra cambiei din 1 Mai 1934 aplicabilă azi ne întreg cuprinsul țării; în atare situațiune, numiților debitori are a li se aplica regula de drept comun, trecută de altfel într-o anumită formă și în art. 45 din noua lege cambială după care paguba rezultă din întârzierea plății trebuie să o suporte debitorul ca autor al întârzierii nu creditorul care reclamând plata în termen n'are nicio culpă.

Față de toate acestea Curtea de Apel odată ce a făcut constatarea că recurenții au fost în întârziere cu plata pe care intimata a reclamat-o la termen prin mandatul cambial solicitat, a dat o soluțiune care își găsește perfectă justificare, atunci când a socotit că intimata este în drept a cere dela recurenți valoarea în lei a cambiei după cursul mai ridicat al dolarului dela data scadenței, diferența dintre acest curs constat de Curtea de Apel și cursul mai scăzut al dolarului dela data ordonării execuției, recunoscut și de recurenți, revenind intimății în baza regulii de drept menționate, așa că motivul de casare formulat în contra deciziei a cărui soluțiune se menține pe considerațiunile arătate, este nefundat.

Jurispr. procedurale.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA I-a

Dec. Nr. 106—38.

Preș. G. Drimba cons.

Dela punerea în aplicare a legii Curții de Casație din 1937, procedura perimării din pr. civ. se aplică și recursurilor din Ardeal în care condițiile din proc. civ. locală n'au fost îndeplinite. Termenul perimării curge dela 22 Martie 1937.

Prin lege din 22 Martie 1937, modificându-se art. 81 din legea Curții de Casație, s'a desființat dela data promulgării legii, toate dispozițiunile legilor de procedură civilă care reglementau procedura înaintea Curților de Casație în circumscripțiunile Curților de Apel Brașov, Cluj, Oradea Mare, Timișoara și Tg.-Mureș și s'a dispus că dela acea dată în toate recursurile de competența Curții de Casație, să se aplice procedura civilă română, de unde urmează că dela data sus menționată, procedura perimării prevăzută de art. 257 pr. civ. rom., se aplică și recursurilor contra deciziunilor sus menționatei Curți, data dela care urmează a curge și termenul de perimare.

În speță, fiind stabilit că dela data introducerii recursului — 12 Ianuarie 1932 — n'a putut opera stingerea procesului în conformitate cu dispozițiunile art. 446 pr. civ. ard., întru cât procesul nu s'a găsit în condițiunile cerute de sus menționatul text de lege iar dela data de 22 Martie 1937, când a început să curgă termenul de perimare, netrecând doi ani în conformitate cu dispozițiunile art. 257 pr. civ., cererea de perimare a recursului urmează a fi respinsă.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secția I-a

Decizia Nr. 270—1930.

Președ. S. Tipei, cons.

Apel. Efect devolutiv. Aplicațiune. Legea de accelerare.

Prin efectul devolutiv atribuit apelului și în Bucovina prin legea de accelerare a judecăților, instanța de apel, oricare ar fi viciile procedurale ale hotărîrii primei instanțe, nu va putea a-

nula această hotărîre și retrimite afacerea primei instanțe pentru o nouă judecată ci este obligată ca evocând fondul să judece ea litigiul, sprijinindu-se și pe dovezile legal administrate înaintea primei instanțe.

În speță, deși Curtea de Apel ar fi trebuit ca admitînd, în principiu apelul recurentului să constate că tribunalul a fost rău constituit la pronunțarea sentinței după declararea divergenței în completul obișnuit de judecată și deci din acest punct de vedere motivul de casare, ar fi întemeiat, totuși el nu poate fi admis, deoarece chiar dacă Curtea ar fi primit, în loc să respingă, motivul de apel susținut de recurent pe nuli tatea hotărîrii tribunalului, ea tot era obligată în urmă să examineze fondul procesului și întrucât a făcut acest lucru sprijinindu-se pentru soluționarea lui numai pe dovezile administrate înainte de declararea divergenței tribunalului legal constituit, nu mai prezintă nici un nteres plîngerea recurentului cu privire la reaua constituire a tribunalului.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I.

Dec. Nr. 859—1931.

Președinția Dlui Titu Magheru consilier

Reînoire. Când se poate cere probe noi.

DELIBERAND.

Având în vedere că, după cum s'a arătat mai sus, Curtea de Apel a omis administrarea probelor oferite de recurentă și a respins acțiunea pe motivul că dovezile oferite nu pot schimba în întregime starea de fapt, iar anularea testamentului, s'ar menține pe baza stabilirilor din decizia de fond: că testamentul nu cuprinde declarația de ultimă voință a testatoarei A. B., că pe tetsament lipsește arătarea locului unde s'a făcut testamentul etc., în privința cărora reclamanta n'a propus nici o dovadă nouă de natură a le schimba.

Considerând că așa fiind, Curtea a fost în drept să considere neconcludente probele oferite prin acțiunea de reînoire și să respingă această acțiune, căci, chiar dacă s'ar fi administrat acele dovezi soluțiunea dată se menținea pe baza stabilirilor neatacate prin acțiunea de reînoire mai sus arătate.

Că deci, nu e în specie o eroare grosieră de fapt; nici violarea art. 563 pct. 11 și 12 proc. civ. astfel că motivul de casare este nefondat.

Având în vedere că cererea de reînoire a fost introdusă pe baza art. 563 pct. 11 și 12 proc. civ. care prevede, că o **hotărîre finală rămasă de definitivă se poate ataca cu acțiune de reînoire de proces dacă (pct. 11) partea produce o probă de care nu s'a servit în procesul fundamental și prin care ar fi putut obține o decizie mai favorabilă, sau dacă (pct. 12) partea aduce fapte sau probe pe care judecătoria le-a înlăturat și prin cari ar fi putut obține o decizie mai favorabilă.**

Considerând că întrucât prin acest motiv de casare recurenta discută din nou procesul în fond fără a aduce dovezi noi, cum cere textul citat, acest motiv devine și el nefondat iar recursul urmează a fi respins.

Jurisprudențe penale

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA II-a

Dec. Nr. 18—38.

Preș. N. Bădescu-Roșiori președ.

Ordonanță definitivă de neurmărire. Acțiune penală directă contra aceluiași inculpați pentru aceleași fapte și constituire ca parte civilă. Autoritatea lucrului judecat. Art. 241 și 243 pr. pen.

Recurentul N. M. parte civilă a intentat acțiune penală directă înaintea Tribunalului Ilfov s. III-a civ. cor. împotriva inculpaților S. I. și D. C. pentru faptele prevăzute și pedepsite de art. 124 și 125 cod. penal cerând și suma de lei 100.000 despăgubiri civile, pentru că în calitatea lor de funcționari la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Direcția Cadastrului, de unde recurentul avea de încasat pentru lucrări cadastrale efectuate ordonanțele de plată nr. 2896 din 1929 și nr. 27842 din 1928, pe aceste ordonanțe inculpații i-a falsificat semnătura de primire și au încasat însumându-și-o suma de 59.529 lei ce i se cuvenea recurentului, prin aceeași acțiune chemând în judecată și Ministerul Agriculturii și Domeniilor ca răspunzător civilmente pentru funcționarii săi.

Tribunalul, prin sentința menționată de Curtea de fond prin deciziunea supusă recursului, a constatat că există autoritate de lucru judecat în cauză, întrucât prin ordonanța definitivă de neurmărire nr. 31 din 1933 a Cabinetului și Instrucție de pe lângă același tribunal, ordonanță ramasă definitivă prin anluarea opoziției făcute de recurent la Camera de acuzare, judele instructor în urma cercetărilor penale întreprinse în aceeași chestiune și exact pentru aceleași fapte imputate aceluiași inculpați, în lipsă de dovezi pronunțase anterior acțiunii directe a recurentului ordonanța definitivă de neurmărire menționată mai sus.

După cum exact argumentează și Curtea de fond prin deciziunea supusă recursului, ordonanțele de neurmărire ale judecătorului de instrucție, când nu sunt motivate în drept au autoritatea de lucru judecat numai relativă, în înțelesul că ele constituiesc un obstacol temporar la o nouă redeschidere a acțiunii publice până la stabilirea unor noi dovezi de culpabilitate în sarcina celui învinuit.

Deci o acțiune penală directă intentată înaintea unei instanțe de judecată împotriva unor persoane pentru aceleași fapte, cercetate odată de judele instructor, care a dat o ordonanță definitivă de neurmărire, rămasă definitivă prin respingerea căilor de atac legale, nu mai poate fi luată în cercetare de instanțe chiar dacă s'ar aduce în sprijinul ei noi probe deoarece, potrivit principiilor deduse din dispozițiunile art. 241 și 243 proc. penală texte ce pentru rațiuni indirecte își găsesc aplicațiunea atât în materie criminală, cât și în materie corecțională, numai judecătorul instructor care a dat ordonanța de neurmărire poate fi sezisat cu cererea de redeschidere a afacerii pe baza noilor probe și indicii de vinovăție invocate de partea civilă.

Astfel fiind și întru cât în speță Curtea de fond respingând apelul recurentului nu a violat și nici n'a interpretat greșit dispozițiunile art. 241 și 243 din proc. penală motivul de casare se privește ca nefondat și cată a se respinge.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA II

Dec. Nr. 3735—37

Președ. D. Cihodariu cons.

Inculpat pus în urmărire pe când era minor, dar devenit major la investirea instanței cu judecarea pricinii. Înțelesul noțiunii „urmărit” din art. 599 alin. II pr. pen. Carol al II-lea. Competința tribunalelor ordinare de a judeca.

Prin ordonanța definitivă de urmărire cu nr. 119 din 1935 a judecătorului de instrucție al Tribunalului Romanați, inculpatul minor I. B. în vârstă de 16 ani, a fost trimis în judecata tribunalului pentru că în ziua de 20 Iunie 1933, a aplicat cu o secură trei lovituri în capul locuitorului I. T. din răzbunare.

Tribunalul Romanați s. II investit fiind cu judecarea pricinii, prin sentința corecțională cu nr. 433 din 15 Februarie 1937 și-a declinat competența în favoarea instanței pentru minori, motivând că întru cât inculpatul era era mior la data de 26 Iunie 1933, când a fost pus sub urmărire prin rechizitorul cu nr. 688 al Parchetului Tribunalului Romanați, potrivit art. 557 pr. pen. Regele Carol II, el urmează a fi judecat de către instanțele speciale pentru minori.

Instanța pentru minori de pe lângă Tribunalul Romanați, prin cartea de judecată penală cu nr. 18 din 27 Februarie 1937, și-a declinat competența în favoarea tribunalului pe considerațiunea că, întru cât la data de 15 Februarie 1937, adică în momentul când instanța pentru minori a fost investită cu judecarea pricinii prin hotărârea declinatorie de competență a tribunalului, inculpatul avea 20 de ani împliniți, deci fiind major urmează că, în conformitate cu art. 559 alin. 2 pr. pen., tribunalul ordinar este competentă a judeca pe numitul inculpat.

Cursul justiției fiind deci întrerupt printr'un conflict de jurisdicțiune, urmează ca această înaltă Curte să stabilească instanța competentă a judeca pe inculpatul I. B.

Art. 559 pr. pen. Regele Carol II prevede excepțiile când instanța minorilor nu este competentă a judeca pe minori și anume: 1. când la săvârșirea infracțiunii au participat și majori și 2. când un major este urmărit pentru infracțiunile săvârșite în timpul minorității.

În speță, urmează a se stabili mai întâi ce a înțeles legiuitorul prin noțiunea „urmărit” din textul art. 559 alin. II pr. pen.

Legiuitorul înființând prin noua procedură instanța specială pentru minori, aceasta a făcut-o cu scopul de a sustrage pe minori dela orice contact cu înfractorii adulți și cu evitarea publicității atât a cercetătorilor cât și a debaterilor.

Acest principiu a pornit dela ideea că redresarea morală a minorului care a înfrânt vreo dispozițiune din legea penală se poate face mai ușor printr'o acțiune discretă de educare și reformare decât printr'una de represiune.

Din principiile de mai sus rezultând că legiuitorul a voit să instituiască o instanță specială pentru cercetarea și judecarea minorilor infractori, urmează că noțiunea de „urmărit” din textul art. 559 pct. 2 pr. pen. nu trebuia luată în sensul că prin ea se înțelege momentul când s'a deschis acțiunea publică contra minorului, ci trebuie interpretată situația juridică dela deschiderea acțiunii publice și până când intervine hotărârea de condamnare.

Această soluțiune se impune cu atât mai mult cu cât în cazul în care s'ar admite că prin „urmărit” trebuie să se considere numai momentul deschiderii acțiunii publice, am ajunge la situațiunea că, deși acțiunea publică s'a deschis în timpul minorității infractorului totuși cercetările durând mai mult timp și în acest interval infractorul ajungând major, instanța specială, care a fost înființată numai pentru minori, ar urma să judece și pe un major, ceea ce este contra rațiunii textului și în contra intențiunii legiuitorului.

În speță rezultă că la data de 15 Februarie 1937, când a fost investită instanța pentru minori cu judecarea pricinii privitoare pe inculpatul din cauză, acesta avea etatea de 20 de ani împliniți, deci devenise major sub raportul vechiului cod penal cât și al celui nou.

Deci, conform art. 559 pct. 2 pr. pen., urmează că în speță este competentă a judeca pe inculpatul I. B. Tribunalul Romanați ca instanță ordinară căruia urmează a i se înainta dosarul.

Jurisprudențe la alte legi

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a

Dec. Nr. 1129—38.

Președ. D. Lupu preș.

Cărăuși. Le poate fi aplicabilă asigurarea obligatorie? Soluțiune negativă. Rațiune. Art. I. din legea unificării asigurărilor sociale.

Comisiunea de apel de pe lângă Casa Centrală a Asigurărilor Sociale a admis prin deciziunea nr. 4068 din 3 Decembrie 1936 apelul făcut de Casa de Asigurări Pitești în contra hotărârei nr. 207 din 1936 a Comisiunii de Judecată Pitești menținându-se impunerea urmărită prin ordinul de plată nr. 1378 din 1935 numai în ceea ce privește cărăușii.

Pentru a decide astfel comisiunea motivează că ceea ce caracterizează pe salariat este raportul economic dintre muncă și capital, nu aspectul formal al contractului de angajament, plata putându-se face nu numai pe unitate de timp, ci și pe lucrul efectuat. Din art. 46 din legea asigurărilor sociale combinat cu art. 84 din regulament rezultă intențiunea legiuitorului de a obliga la plata cotizațiunilor pentru asigurările obligatorii și pe acei patroni cari fac angajeri temporare în vederea unor anumite lucrări cum sunt, de exemplu, cărăușii și contractul de cărăușie este în esență tot un contract de locațiune de serviciu, iar nu un contract de transport. Pentru aceste considerațiuni s'a respns contes-

tația introdusă de patronii St. D. și P. în ce privește ordinul de plată mai sus menționat.

Recurenții se plâng de violarea art. I din legea asigurărilor sociale, 37 și 52 din legea contractelor de muncă prin aceea că Comisiunea de Apel a considerat pe cărauș ca un salariat și contractul în baza căruia face transportul ca un contract de muncă, ceea ce nu este exact întru cât căraușul nu poate fi considerat ca un salariat, iar contractantul său nu este un patron; convențiunea de transport nu se încheie **intuitu personae**, căraușul întrebuintând prepuși cari nu pot beneficia în niciun caz de asigurarea obligatorie.

Chestiunea care urmează a se rezolva prin recursul de față este aceea de a se ști dacă căraușul intră sau nu în noțiunea de salariat în sensul legii contractelor de muncă și al legii și regulamentului legii pentru unificarea asigurărilor sociale, pentru ca în caz afirmativ să poată fi încadrat în asigurarea obligatorie.

Potrivit art. 37 combinat cu art. 52 din legea contractelor de muncă, prin salariat se înțelege acela care prestează unei alte părți denumită patron munca sau serviciile sale pentru un timp deertminat sau pentru o lucrare determinată; ceea ce caracterizează noțiunea de salariat este deci raportul personal direct dintre patron și muncitor, remunerarea denumită salariu, putându-se face, fie pe unitatea de timp cât și pe unitatea de lucru; ceea ce este însă de asemenea determinant în contractul individual de muncă, în afară de raportul de dependență a salariatului față de patron, este că acesta pune la dispoziția patronului munca sa și numai în mod cu totul accesoriu materia primă sau uneltele sale; că într'adevăr, caracterizarea acesteia de contract **intuitu personae** a contractului de muncă este esențială, rezultă din textul art. 52 din legea contractului de muncă unde se spune că salariatul va presta personal munca sa, iar în caz când muncitorul ar fi înlocuit, persoana adusă în schimb trebuie să fie acceptată de patron; condus de această idee legiuitorul a ținut să precizeze prin textul citat că în lipsă de dispozițiuni contrare înlocuitorul se substituie în toate drepturile și obligațiile celui înlocuit, de unde rezultă că raporturile directe se nasc de astă dată prin substituirea unui alt titular în contractul individual de muncă; legea pentru unificarea asigurărilor sociale fiind posteroară legii, contractelor de muncă, este evident că întrebuintând expresiunea de salariat a luat-o în sensul și în definițiunea dată de legea contractelor de muncă, întru cât nicăieri în cuprinsul legii și regulamentului legii asigurărilor sociale nu se definește noțiunea de salariat.

În opozițiune cu conceptul acesta al salariatului, contractul de căraușie privește, fie efectuarea unui singur transport, fie a mai multora dela caz la caz; în toate ipotezele căraușul aduce în efectuarea transportului vehiculului său munca sa jucând un rol cu totul accesoriu; în contractul de căraușie raporturile dintre cărauș (întreprinzător, locatar operis) și cocontractantul său nu sunt încheiate **intuitu personae** în ceea ce privește persoana căraușului, fiindu-i indiferent proprietarului lucrului transportat care este persoana ce conduce transportul, dat

fiind obligația căraușului de a duce lucrul în bună stare la locul de destinație și că riscurile în timpul transportului aparțin căraușului în lipsă de stipulațiuni contrare; din această cauză niciun raort de dependență nu există dela proprietarul lucrului transportat la cărauș, acesta lucrând pe inițiativa și răspunderea sa proprie; o altă caracteristică a contractului de transport este și aceea că căraușul nu primește un salariu pentru serviciile prestate, ci un preț al transportului în care remunerarea muncii intră cu cel mai mic procent.

Față de aceste deosebiri fundamentale între noțiunea de cărauș și aceea de salariat este evident că cel dintâi nu poate fi nici încadrat, nici asimilat salariatului, de unde rezultă că asigurarea obligatorie nu poate fi aplicată căraușilor.

Față de cele mai sus expuse numai prin violarea și greșita aplicare a textelor invocate în acest recurs și prin exces de putere a decis Comisiunea de Apel că căraușii sunt salariați în sensul art. 1 din legea pentru unificarea asigurărilor sociale și că intră ca atare în asigurarea obligatorie.

Pentru aceste considerațiuni, recursul de față este întemeiat, astfel că urmează a fi admis și a se casa decizia atacată.

În fond, pentru aceleași considerațiuni care au dus la casarea deciziunii urmează a se admite apelul făcut de recurenții A. D. și alții în contra hotărîrii cu nr. 207 din 1936 a Comisiunii de Judecată de pe lângă Casa de Asigurări Pitești și a se apăra apelanta de plata taxelor la care a fost impusă.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECTIA III

Decizia nr. 1934—38.

Președinția dlui D. G. Lupu, președinte

Expropriere pentru cauză de utilitate publică. Imobil în care se exercită un comerț. Desființarea deplin drept a contractului de închiriere în urma pronunțării sentinței de expropriere. Locatarul are drept la despăgubiri pe baza art. 998 c. civ.? Soluție afirmativă.

CURTEA,

Asupra recursului de față:

Având în vedere deciziunea Curții de Apel București s. IV-a cu nr. 22 din 4 Decembrie 1935, prin care s'a admis în parte apelul făcut de Primăria Municipiului București în contra deciziunii Comisiunii de arbitri de pe lângă Tribunalul Ilfov cu nr. 50 din 19 Iulie 1935, respingându-se cererea de daune formulată de Isidor Berger personal și ca administrator delegat al Societății anonime Safianul respingându-se de asemenea apelul acelei societăți în contra menționatei decizii;

Având în vedere că pentru a decide astfel, Curtea arată că daunele pretinse de Societatea Safianul în calitate de chiriașă în imobilul proprietatea Niță Ionescu, din București, Str. Colței nr. 2, supus exproprierei pentru cauză de utilitate publică, nu sunt întemeiate pentru că pe

de o parte zisa firmă nu poate pretinde daune pe temeiul dreptului rezultat din desființarea vadului comercial, întru cât în speță imobilul supus exproprierii nu se află într'un astfel de cartier pentru ca să poată fi vorba de vad comercial; că cheltuelile cu instalațiuni și reclama au fost făcute firmei, nu imobilului; că pentru lipsa de beneficiu Curtea constată că comerțul se exercită în alt imobil; că diferența de chirie pe care o plătește apelanta, Curtea motivează că mutarea s'a făcut din inițiativa chiriașei întru cât nimeni nu a silit-o; că, în orice caz, pretențiunile pentru daune trebuiesc adresate proprietarului, nu primăriei, hotărîrea de expropriere echivalează cu un caz de forță majoră, care atrage după sine rezilierea contractului;

În contra acestei decizii a făcut recurs I. B. personal și în calitate de administrator al Societății Safianul întemeiat pe două motive de casre a căror cuprindere este următoarea:

1. — Exces de putere și violarea art. 998 c. civ.

Am arătat înaintea instanței de fond că am fost chiriașul dlui Niță Ionescu proprietarul imobilului expropriat o vreme neîntreruptă de aproape 20 ani.

În acest interval am creat localul unde ne-am exercitat comerțul, unul din cele mai importante vaduri comerciale în bransa comerțului nostru.

Cu puțin timp înainte de a se fi dat decizia de expropriere, am făcut chiar în magazin important transformări pentru care am cheltuit mai multe sute de mii de lei. Am organizat un serviciu de afișaj și reclamă special pentru acel local și pentru care de asemeni am investit sume importante. Survenind decizia de expropriere, ne-am văzut amenințați ca în orice moment să fim desființați în cazul în care nu am avea asigurat un alt magazin adecvat comerțului nostru unde în permanență avem un stoc de mărfuri de peste zece milioane lei.

Am fost deci nevoiți să dăm orice chirie pentru găsierea unui local în același centru comercial unde ne-am exercitat comerțul.

Astfel încât dela o chirie de lei 300.000 pe care o plăteam dlui N. I., am fost nevoiți să plătim o chirie de lei 720.000.

Am mai fost nevoiți să suportăm toate cheltuelile cu mutatul și amenajarea noului local și în același timp, timp de șase luni să plătim două rânduri de chirii, una dlui Niță I. și alta actualului proprietar.

Toate aceste daune le-am suferit exclusiv din cauza hotărîrei de expropriere și nicidecum din cauza proprietarului nostru la care suntem trimiși de către Curtea de Apel. Eram deci îndreptățiți ca în conformitate cu dispozițiunile art. 998 c. civ. să cerem despăgubiri Primăriei Municipiului București pentru daunele cauzate.

Curtea de Apel respingându-ne aceste daune, comite un exces de putere violând în același timp dispozițiunile art. 988 c. civ. pentru care cerem casarea deciziei.

II. — Violarea art. 58 din legea de expropriere.

Curtea de Apel în motivarea hotărîrei sale prin care îmi respinge cererea de daune arată că noi nu suntem îndreptățiți la aceste daune

deoarece nimeni nu ne-a silit să ne mutăm din imobil.

Acest mod de a vedea al Curții de Apel violează flagrant dispozițiunile art. 58 din legea de expropriere, întru cât conform sus arătatului text, din momentul deciziei de expropriere sunt considerate ca inexistente contractele de închiriere ale imobilelor expropriate, astfel încât în orice moment primăria putea să vină și să ne evacueze din imobil.

Deci, numai violând principiile arătate în art. 58 din legea de expropriere, Curtea de Apel a putut ajunge la o astfel de soluțiune.

În consecință, și pentru acest motiv de recurs cerem casarea deciziei.

Având în vedere că pentru aceste motive recurentul se plânge de exces de putere, violarea art. 998 c. civ. și art. 58 din legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică;

Recurentul susține că daunele pretinse erau întemeiate în drept întru cât în urma pronunțării sentinței de expropriere putând fi expulzat oricând din imobil, a căutat un nou local ce a necesitat un plus de chirie și alte cheltueli; că sentința de expropriere s'a pronunțat cu mult înainte de expirarea contractului, iar din momentul pronunțării exproprierii nu mai există siguranță pentru continuarea comerțului în imobilul expropriat; că a exercitat comerțul aproape 20 ani în acel imobil creind un vad comercial, imobilul fiind situat într'un centru comercial;

Având în vedere că din deciziunea atacată rezultă că pentru a respinge cererea de daune pentru desființarea vadului comercial, Curtea constată în fapt că imobilul expropriat nu se află într'un punct comercial care să justifice asemenea cerere, constatări ce nu au fost atacate în denaturare de recurent, astfel că rămân definitiv câștigate cauzei; că, în asemenea condițiuni, această parte a recursului urmează a fi respinsă, constatările Curții justificând soluțiunea dată;

Că, în ceea ce privește daunele privind diferența de chirie și lipsa de beneficiu, Curtea le respinge motivând că comerțul s'a continuat în alt imobil, astfel că nu poate fi vorba de o lipsă de beneficiu și că apelantul s'a mutat din imobil din proprie inițiativă înainte de expirarea contractului; că în orice caz rezilierea contractului în urma pronunțării sentinței de expropriere constituie un caz de forță majoră pentru care primăria are a răspunde;

Având în vedere că este constant în fapt că recurentul exercita un comerț în imobilul expropriat, iar contractul de închiriere expira la 23 Aprilie 1936, sentința de expropriere fiind pronunțată anterior datei de 19 Iulie 1935 (data deciziei comisiunii de arbitri);

Considerând că sentința de expropriere are de efect desființarea deplin drept a contractului de închiriere, ca o consecință a faptului exproprierii, pentru că imobilul să treacă în patrimoniul autorității liber de orice sarcini, în scopul ca aceasta să poată dispune de îndată și fără nicio restricțiune de imobilul expropriat; că de aici însă rezultă pentru autoritatea expropriantă obligațiunea de despăgubire a chiriașului al cărui contract s'a desființat, în raport cu importanța și durata în viitor a contractului;

Că într'adevăr, în urma pronunțării sentinței de expropriere, contractul de închiriere desființându-se deplin drept, folosința imobilului de către locatar este isbită de nesiguranță, autoritatea expropriantă având dreptul de a-l evacua din moment ce a achitat prealabila despăgubire proprietarului expropriat; că astfel, noua situație a chiriașului fiind precară caracterizată printr'un continuu provizorat, o atare situație este de natură a cauza prejudiciu chiriașului mai cu seamă atunci când acesta exercită un comerț având de suferit datorită nesiguranței în care se află locatarul; că, din această cauză este indiferent dacă în fapt chiriașul s'a mutat sau nu din imobil până în momentul expirării contractului, fără ca până în acel moment autoritatea expropriantă să fi procedat la evacuarea lui din imobil deoarece, după cum s'a arătat mai sus, faptul generator de daune, consecință directă și imediată a sentinței de expropriere, nu este evacuarea din imobil a chiriașului, ci desființarea deplin drept a contractului de locațiune; că în speță contractul locatarului Isidor Berger a fost desființat cu mai mult de un an înainte de data expirării — 23 Aprilie 1936—19 Iulie 1935 — ; că față de principiile mai sus expuse, Curtea de fond era obligată să acorde daunele chiriașului pe care comerțul său le-a suferit în urma desființării contractului de închiriere, în raport cu durata comerțului în acel imobil, cu volumul afacerilor sale și cu timpul cât numitul mai avea de stat în imobil, din momentul pronunțării sentinței de expropriere și până la terminarea contractului;

Că judecând și hotărînd altfel, Curtea de fond a violat textele invocate de recurent în aceste motive de casare cari fiind fondate urmează a fi admise și a se casa decizia atacată;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIA I

Decizia nr. 1506—38.

Președinția dlui G. Drimba, consilier

Legea cultelor. Taxe pentru întreținerea cultelor impuse credincioșilor. Neplata lor. Acțiune în justiție pentru obținerea unui titlu executor. Admisibilitate. Art. 29 și 30 din legea pentru regimul general al cultelor.

Având în vedere motivul de casare formulat astfel:

Violarea art. 30 din legea pentru regimul general al cultelor din 22 Aprilie 1928 și art. 180 punctul 3 pr. civ. ard.

Judecătoria Urbană I Timișoara, prin cartea de judecată nr. C. 1847 din 1933, stinge procesul pornit de Comunitatea Israelită din Timișoara contra lui I. L. pentru suma de 10.680 lei ce reprezintă taxa de cult, întemeindu-se pe art. 180 punctul 3 din procedura civilă ardeleană, combinat cu art. 30 din legea pentru regimul general al cultelor.

Tribunalul Timiș-Torontal s. III-a, prin sentința nr. 781 din 23 Ianuarie 1934, respinge apelul Comunității Israelite din Timișoara, iar Curtea de Apel Timișoara, s. I-a, prin deci-

zia cu nr. C. I. 3417/934/3, respinge recursul făcut de aceeași comunitate.

Pentru a da această soluțiune, Curtea de Apel Timișoara s. I-a motivează că din combinațiunea art. 12, 13, 29 și 30 din legea pentru regimul general al cultelor rezultă că urmărirea cultului israelit pentru contribuțiunile impuse credincioșilor lor nu aparțin și nu pot aparține instanțelor judecătorești de drept comun, ci pentru acest scop sunt înființate pe de o parte, organe proprii ale cultului, iar pe de alta, s'a admis concursul organelor fiscale ale Statului și aceasta cu atât mai mult cu cât din însuși conținutul cuântului „impnere“ reiese că aceste obligațiuni ale credincioșilor sunt de natură și de proveniență din dreptul public și nu din dreptul privat, or în acest caz numai autoritățile administrative pot avea competența conlucrării atât la stabilirea impunerilor cât și la încasarea lor și fiindcă autoritățile jurisdicționale de drept comun au în competența lor numai cauzele prevăzute în procedurile lor speciale, nu încapă nicio îndoială că instanțele de fond bine au admis incidentul de stingerea procesului, pe baza art. 180 pct. 3 pr. civ. ard.

Judecând astfel, credem că Curtea de Apel Timișoara s. I-a a violat art. 30 din legea pentru regimul general al cultelor și art. 180 pct. 3 pr. civ. ard.

În adevăr, potrivit art. 30 din legea pentru regimul general al cultelor acestea pot impune credincioșilor lor contribuțiuni pentru scopurile arătate în art. 29 care vor putea fi încasate și prin organele fiscale ale Statului, dar numai pentru instituțiunile și exigențele bisericesti și culturale existente în momentul promulgării legii cultelor și în condițiunile stabilite, prevăzute în regulamentul de aplicare a legii.

Din înșiși termenii acestui articol rezultă că este lăsat la facultatea cultelor ca să facă apel la organele fiscale ale Statului pentru încasarea taxelor de cult, dar nimic nu poate să împiedice pe organele reprezentative ale lor ca pe cale judecătorească să obțină un titlu executor în contra acestor membri cari nu înțeleg să contribuie de bună voie la cheltuelile de întreținere ale cultelor și instituțiunilor lor, aceste contribuțiuni fiind un drept izvorât din legea cultelor pe care acestea îl pot reclama prin acțiune în justiție.

Cu atât mai mult Cultele sunt îndreptățite la acțiunea în justiție în contra membrilor cari nu plătesc taxa ce li s'a fixat de organul în drept, cu cât tot art. 30 alin. 2 din aceeași lege prevede că ele pot face apel la organele fiscale ale Statului numai în condițiunile stabilite prin regulamentul legii și cum acest regulament nu a apărut nici până în prezent, organele fiscale ar putea să refuze concursul lor pentru încasarea acestor taxe și în acest caz, dacă Cultele nu ar avea deschisă calea acțiunii în justiție pentru obținerea unui titlu executoriu, ar fi puse în imposibilitate de a putea aduce în patrimoniul lor contribuțiunile membrilor și li s'ar paraliza astfel orice activitate.

Prin urmare, cultele au și un interes să intențeze astfel de acțiuni și de aceea credem că Curtea de Apel Timișoara s. I-a a interpretat

greșit atât art. 30 din legea pentru regimul general al cultelor cât și art. 180 pct. 3 din pr. civ. ard. când a hotărît că Comunitatea Israelită din Timișoara nu are acțiune în justiție contra unui membru al său pentru plata unei taxe de cult.

Având în vedere sentința atacată cu recurs din care se constată că Comunitatea Israelită din Timișoara a chemat în judecată pe Iuliu Link spre a fi obligat la plata sumei de 10.680 lei impozite eclesiastice, iar Judecătoria Urbană I. Timișoara, în temeiul art. 180 pct. 3 pr. civ. ard., combinat cu art. 30 din legea pentru regimul general al cultelor, a stins procesul.

Că, în contra hotărîrii date de judecătoria reclamanta făcând apel, Tribunalul Timișoara s. III-a I-a respins, iar Curtea de Apel Timișoara s. I-a, ca instanță de recurs, a respins și ea recursul făcut de zisa comunitate;

Că, pentru a da această soluțiune, Curtea de Apel acceptă motivarea instanțelor de fond că dacă art. 30 din legea cultelor dă drept Cultelor să impună pe credincioși la contribuțiuni, nu rezultă însă din lege că ele ar putea fi cenzurate de instanțele judecătorești, iar dacă alineatul 2 al aceluiași articol lasă la facultatea lor de a le încasa fie prin organe proprii, fie prin cele fiscale, de aci nu rezultă că s'ar putea face și prin intermediul justiției și adaugă Curtea de A., că din însuși cuvântul „impuneri” reiese că aceste obligațiuni sunt de natură de drept public iar nu privat, așa că în acest caz numai autoritățile administrative pot conlucra atât la stabilirea impunerilor cât și la încasarea lor și prin urmare conchide Curtea, bine a fost admis incidentul pentru stingerea procesului pe baza art. 180 pct. 3 pr. civ. ard.;

Având în vedere că prin recursul făcut în interesul legii de către Parchetul General al Inaltei Curți de Casație se susține că prin soluțiunea dată s'au violat dispozițiunile art. 30 din legea pentru regimul general al cultelor din 22 Aprilie 1928 și art. 180 pct. 3 pr. civ. ard., întru cât Cultele pot să obțină și pe cale judecătorească titlul executor pentru încasarea taxelor de cult, căci un impediment în acest sens nu rezultă din art. 30 al zisei legi, ci dimpotrivă rezultă că ele sunt cu atât mai îndreptățite la acțiunea în justiție cu cât prin acest articol alineatul 2 se prevede că apelul la organele fiscale se poate face numai în condițiunile stabilite prin regulamentul legii care, nefiind apărut, organele fiscale ar putea să refuze concursul lor și Cultele ar fi puse în imposibilitate a-și încasa taxele paralizându-li-se astfel orice activitate;

Cinsiderând că, potrivit art. 30 din legea pentru regimul general al cultelor. Cultele pot impune credincioșilor lor contribuțiuni pentru scopurile arătate în art. 29 care vor putea fi încasate și prin organele fiscale ale Statului, dar numai pentru instituțiunile și exigențele bisericești și culturale existente în momentul promulgării legii cultelor și în condițiunile stabilite în regulamentul de aplicare a legii;

Considerând că din conținutul și termenii acestui articol rezultă că legiuitorul, în scopul de a simplifica și urgenta operațiunile de încasare a taxelor de cult a luat o dispozițiune de favoare pentru culte lăsând la facultatea lor de a face apel și la organele fiscale ale Statului pentru încasarea acestor taxe, procedura fiscalului în această privință fiind mai simplă și mai rapidă decât aceea a instanțelor judecătorești;

Că de aci însă nu rezultă că prin această dispozițiune de favoare se ridică dreptul organului reprezentativ al cultelor, ca pe cale judecătorească să obțină un titlu executor în contra acelora cari refuză a contribui la cheltuelile de întreținere a cultelor și instituțiunilor lor, ci dimpotrivă, aceste contribuțiuni fiind un drept izvorit din legea cultelor poate fi reclamat și prin acțiune în justiție; neexistând niciun impediment în acest sens;

Considerând că a interpreta citatul text de lege în sensul deciziei Curții de Apel ar însemna ca dispozițiunea de favoare pentru culte luată de legiuitor să fie schimbată într-o măsură care, departe de a atinge scopul urmărit de el, să creeze cultelor o situațiune mai dificilă căci prin art. 30 prevăzându-se că apelul la organele fiscale se poate face numai în condițiunile stabilite prin regulamentul legii și cum acesta n'a apărut până în prezent, organele fiscale în lipsa lui ar putea să refuze concursul lor și în cazul acesta dacă Cultele n'ar avea deschisă calea acțiunii în justiție ar fi puse în imposibilitate de a-și mai încasa taxele convenite și li s'ar paraliza astfel orice activitate, or aceasta nu se poate susține că ar fi fost intențiunea legiuitorului;

Că, astfel fiind, Curtea de Apel numai prin violarea art. 30 din citata lege a găsit că bine instanțele de fond au stins procesul, violând astfel și art. 180 pct. 3 pr. civ. ard.;

Că deci, motivul de casare fiind fundat recursul câtă a se admite și a se casa în interesul legii, deciziunea atacată cu recurs;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul făcut de Parchetul General al Inaltei Curți de Casație, etc.

Ardealul Juridic

Anul 1938

Tabla de materii

A

Abuz de autoritate din partea Ad-ții Financiare care n'a înaintat Apelul Fiscal XI, 17.
Accident de muncă. Despăgubiri pe calea drept. comun XII, 183.
Achiesare în materie de Contenc. X, 158.
Act de paupert. Depunere posterioară II, 32.
Act comercial fundamental V, 75.
Act netimbrat nici la termen. X, 154.
Act declarat în falș în instanță se poate constata și în proc. civ. X, 154.
Acțiune reconvențională VI, 86.
Acțiune provocatorie Art. 69. V, 80.
Adopțiuni, Aprobarea lor. IV, 56.
Adopțiune. Confirmare. VIII, 119.
Alimentele minorului din partea bunicilor XII, 184.
Amnistie, Daune III, 43.
Amânare pe motiv de boală I, 13.
Apel în cauză sub 5000 lei. Doctrina I, 5.
Apelul Ministerului Public contra cărților de jud. VI, 83.
-Apel în loc de recurs. Hot. casaț. VIII, 122.
Apel. Motivare, arătarea dovezilor IX, 137.
Apel netimbrat. Relevare în recurs. X, 158.
Apel netimbrat XI, 170.
Apel. Efect devolutiv. XII, 186.
Arest preventiv, scăderea pedepsei III, 44.
Arbitraj în conflictul colect. de muncă XI, 175.
Asanare, Art. 50. Cai de atac. VI, 94.
Asanarea, Art. 50. Calitatea comerciantului VI, 95.
Asanare, Art. 10. Declarație VII, 95.
Asanare. Declarații de. VII, 109.
Asanare, Declarații conf. Art. 442. VII, 110.
Asanare. Act. provocat. locul compet. VIII, 124.
Asanare. Refuzul de a accepta modul de lichidare VIII, 127.
Asanare. Restrângerea sari susp. exec. IX, 140.
Asanare. Art. 74. Tranzacț. verb. IX, 141.
Asanare. Comercianți rurali IX, 142.
Asanare. Desființarea sechestr. XI, 174.
Asigurarea autobuzelor cu adnotare I, 6.
Ascendent, lovire, doctrină, IV, 51.
Asigurare, cesionarea dreptului VIII, 120.
Autoritate de lucru judecat în recurs II, 29.

B

Bancrută frauduloasă IV, 58.
Băuturi spirituoase, Recurs, Termen X, 155.

C

C. F., Drepturile Judecătorului VI, 89.
C. F., Notarea proc. de propriet. VI, 90.
C. F. Act sub semn. priv. Redact. adv. VIII, 106. VIII, 122.
C. F. Acte subsemnătură privată între săteni VII, 107.
Cambie, Art. 63 al. 3 și 4. I. camb. V, 74.
Calomnie, Nararea faptului în ziare VI, 91.
Cambie, Apel contra somații V, 75.
Cambie. Cuvintele: „ziua de plată“ IX, 135.
Cambie. Plata în dolari XII, 185.
Cambii emise de orbi, X, 152.
Capacitatea părților de a sta în judec. IX, 138.
Cărăuși, Asigurare socială XIII, 188.
Casa autonomă a M. R. R. Caracter XI, 165.
Casare, Judecare din nou. XI, 89.
Cereni în justiție pot fi făcute și de persoane neadvoc. I, 14.

*) Cifra romană arată nr. revistei iar cifra arabă arată pagina.

Certif. de paupert. Nearătarea cauzei IV, 59.
Certif. de paupert. deșus înainte de pronunța IV, 59.
Certif. de paupert. al consoțului IV, 60.
Cetățenia română. Perderea ei X, 157.
Cheltueli de judecată în recurs V, 76.
Cheltueli de judecată VII, 106.
Chemarea în judec. a Ministerului ca reprezentant al statului XI, 167.
Circomst. agravante, ne stab. lor. IX, 139.
Comerciant. Caracterizarea IV, 75.
Comerț bancar, Recurs, Timbru VI, 94.
Comisar ajutor. Contencios VII, 109; VIII, 128.
Competența în procesul cu streini X, 155.
Competența fiscală după venit X, 158.
Competență fiscală a instanței XI, 170.
Concordat preventiv Art. 42. V, 72.
Concordat preventiv, Taxe, Timbru VII, 105.
Concordat preventiv, Garanții VII, 105.
Cont curent. Caracterul II, 26.
Contencios, reintegrare în funcție X, 159.
Contencios. Acțiune pe baza unui ord. al. Minist. de în-
tabulare XI, 172.
Contract cu C. F. R. Cal. celui ce reprezintă CFR. III, 40.
Contracte de muncă. Daune VIII, 124.
Contract. Executarea nr. rezilierea. IX. IX. 134.
Contestație p. anularea H. Casații III, 45.
Convenții, Valabilitatea lor VI, 85.
Conversiune. Art. 75. Doctrină I, 3.
Conversiuni Art. 69 și 49. IV, 63.
Creanțe pierdute. Situația lor. L. C. D. V, 78.
Creditori streini. L. conversiunii I, 15.
Culpă. Răspunderea obiectivă C. F. R. VIII, 118.
Culte, legea. Intreținerea Cultului XII, 191.

D

Datorii arierate. Plata prin bon V, 79.
Daune, Amnistie III, 43, 46.
Daune materiale și morale. Justificare VII, 102.
Daune cominatorii. Contencios VII, 111.
Daune. Competență VIII, 123.
Daune. Contract de muncă VIII, 124.
Daune contra C. F. R. L. din 1907 Nr. 12. XI, 166.
Daune în caz de achit. inculp. XI, 169.
Debitori dubioși. L. C. directe IV, 62.
Delapidare IV, 57.
Delict silvic. Competența III, 45.
Deținere preventivă, scăderea pedepsei III, 44.
Despăgubiri în penal. Achitare IV, 58.
Despăgubiri contra C. F. R., cerere directă în fața ins-
tanțelor VI, 88.
Despăgubiri C. F. R. Criteriu VII, 104.
Despăgubiri pentru amânare de proces VII, 107.
Divergență. Rolul completului VII, 106.
Divergență în penal. Concl. M. Publ. IX, 138
Divergență. Concluziile M. Publ. XI, 170.
Divorț, motive II, 24.
Divorț, Drept interprov. Alimente VII, 101.
Divorț, vătămare gravă VII, 103.
Divorț. Drept interprov. XI, 165.
Donațiune. Buna sau Reaua credință II, 24.
Donațiune, stabilirea valorii VI, 86.
Dotă. Restituire II, 24.
Dotă din punct de vedere a L. asanării VIII, 125.
Drept vidual, Nedemnitate VI, 85.
Drept interprov. Reg. matrim. Doctr. XI, 163.

E

Embatic. Caracterizare și Drept VII, 101.
Except. cambiale VI, 86.
Executabilitatea Hot. Curtei de Cas. V, 76.
Execuția de asigurare față de execuția definitivă I, 14.
Expropriere pentru locuințe și școli VII, 108.

G

Gir dat de asociat în soc. în nume colectiv V, 72.

H

Henri Capitant. Comemorarea II, 19; III, 35.

Imediatate, principiul de... în penal VII, 108.
Impozit adițional p. drumuri IV, 62.
Impunerea Agențiilor XI, 172.
Infrațiuni contra pudorii, Doct. VII, 99; VIII, 115; IX, 131; X, 147.
Inmânarea acțiunilor, apelurilor. Taxe VII, 107.
Inscripție funduară, opozabilitatea XI, 168.

L

Lege mai blândă III, 43.
Lege de drept public. Caracterul ei X, 157.
Legitimă apărare. Abuz de... X, 156.
Legitimă apărare invocarea ei direct la Curtea de Casație X, 156.
Lichidării L. Art. 69.
Limba statului. Contencios. VIII, 126.
Limba română, Contenc. XI, 171.
Lovirea ascendentului, Doctrină, IV, 51.

M

Mandat, ne depunerea procurii la dosar I, 12.
Mandat de plată cambial V, 72.
Mandat comercial VI, 87.
Mandat. Responsabilitate VII, 102.
Mandat comerc. Natura, întinderea și legea ce trebuie să urmeze X, 152.
Mărturie mincinoasă II, 30.
Ministerul Public. Concluzii în diverg. IX, 138.
Minor devenit major în timp judec. XII, 188.
Minoritate în penal II, 31.
Moarte prezumtă VI, 84.
Modif. de acțiune X, 155.
Motivarea apelului. Termenul de motivare VII, 107.
Motive de recurs. Unde se depun I, 13.

N

Naționalitate, cerere de... IV, 61.
Nec constituționalitatea L. din 22, III, 33 p. interpret. art. 58 din St. func. X, 159.
Normativ de salarizare. Contenc. II, 31.
Notar public. Taxe III, 45.
Notari comunali. Indepărtare abuzivă VII, 102.

O

Obligațiuni ilicite și imorale cu notă III, 38.
Onorar advocațional în afară de just. VI, 93.
Onorar advocațional. Proces fără obiect bănesc VIII, 118.
Onorar de avocat. Acțiune. VIII, 124.
Onorariu de avocat II, 29; III, 46.
Orbi, vânzare de imobile VI, 85.
Orbi. Cambii emise de ei... X, 152.
Ordonanță definitivă. Autoritate de lucru judecat XII, 187.

P

Parohii reformate. Pers. juridice VII, 110.
Parte civilă. Dreptul de recurs V, 76.

Paupertate. Porto postal IX, 139.
Paupertate. Condiții esențiale IX, 140.
Penal, Aplicarea pedepsei. Art. 157. VI, 91.
Pensie alimentară a soții IV, 62; V, 72.
Pensiune, Cumul VIII, 128.
Perceperea și urmărirea veniturilor V, 79.
Perimare în recurs II, 29; III, 41.
Perimarea după noua L. C. de Cas. IX, 138.
Perimarea. Amânarea judecării X, 153.
Perimare conf. legii din vechiul regat XII, 186.
Poprire făcută de fisc în mâinile unui tert V, 79.
Prenotarea în C. F., Susp. exec. VI, 89.
Presă, infrațiuni. Doctrină IV, 51, V, 67.
Prescripție cambială, L. asanării XII, 184.
Prestațiuni viitoare, Hotărâre IV, 55.
Procură. Dreptul avocatului VIII, 122.
Procuratori advocați, negare VI, 89.
Prohibițiune de înstreinare și grevare I, 9.

R

Radiere de ipotecă pe bază de anularea titlului XI, 166.
Raporturi patrimoniale între soți XII, 184.
Reabilitare în penal I, 14.
Reinoire de proces III, 43.
Reinoire, Termen VI, 90.
Reinoire la Curtea de Casație IX, 137.
Recunoaștere, Revocarea ei VII, 101.
Recurs. Complet de divergență motive noi, II, 29.
Recurs penal, Partea lipsă la pronunțare IV, 57.
Recurs. Partea fără interes IV, 57.
Recurs bazat pe faptul că inculp. a fost rău apărât V, 78.
Recurs. Violarea unui text din Const. VIII, 121.
Recurs netimbrat. Art. 75. L. asan. IX, 143.
Recurs. Comp. C. de Ap. XI, 169.
Recuzare VI, 90.
Reg. matrimonial în Drept interprovincial. Doctr. XII, 179.
Regulator de competență penală IV, 78.
Reinoire, Probe noi XII, 187.
Retenție. Dreptul de VII, 104.
Revendicare. Condițiuni X, 151.
Revizuire după retragerea recurs. I, 13.

S

Schimb de imobile. Cond. suspens X, 150.
Șfaturi practice. C. F. XII, 180.
Subdebitor Doctrină I, 3.
Successiune. Renunțare la... nedesch. VIII, 119.
Successiune. Taxe succesoriale VIII, 123.
Successiune. Creditor al eredului IX, 134.
Successiune, Concesori XI, 165.
Supralicitare, conversiune VI, 92.
Suspendarea exec. față de recurs în cauze de asan. I, 15.
Suspendarea pe baza art. 71 din L. c. de Cas. VI, 93.

T

Taxe succesoriale VIII, 123.
Testament, Revocare. Rupere VI, 84.
Timbrarea apelurilor mai multor persoane IV, 59.
Titlul academic din L. Poliții X, 160.
Transferări în învățământ VIII, 127.
Transport feroviar. Daune. Prescrip. V, 74.

U

Unificarea legislativă. Doctrină XI, 163.
Utilitate publică L. Formalități IX, 144.
Utilitate publică formalități XII, 189.

V

Vamale, contrabande. Agent. poliț. IX, 141.
Vânzare de pădure spre tăere IX, 137.